Ros Dok Rostocker Dokumentenserver
Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.
Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

Paulus Apostel, Heiliger Johann Heinrich Callenberg

Igeret ha-Poylos el yoshve Efesos der brif fun Poylos an di aynoner tsu Efesos ...

Halle: Institutum Judaicum, [1736]

http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn862223563

Druck Freier Zugang PUBLIC DOMAIN

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn862223563/phys_0001
DFG

Bibl. 306

<R> Fb-3454(6)

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn862223563/phys_0002
DFG

Ex
Bibliotheca
Academiae
Butzoviensis

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn862223563/phys_0003
DFG

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn862223563/phys_0004
DFG

אגרת הפוילום

אל יושבי

אפסום

לקוחה מספרי ברית החדשה ומועתקה
מלשון יון ללשון אשכנז

דער בריף

פון פוילוס אן דיא איינוואונר
צו אפסוס

וועלכר גנומן איזט אויז דען בוכרן דעז
נייען בונדז אונ׳ איברזעצט איזט אויז
דער גריכישן שפראך אין
דיא טייטשי
שפראך

בשנת תצ״ו לפ״ק

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn862223563/phys_0006
DFG

דער בריף

פון פוילוס אן דיא קהילה צו אפסוס :

דאז ערשטי קאפיטל א

פּוילוס · איין משולח ישוע המשיח נאך דעם
ווילן גאטש · (טרייביט דיזן בריף) אן דיזא
הייליגן · וועלכי זינד אין אפסוס אונ׳
וועלכי מאמין זינד אן ישוע המשיח :
ב גנאד אונ׳ שלום זייא אייך פֿון גאט ·
אונזרן אב · אונ׳ פֿון דעם הערן ישוע המשיח :
ג ברוך זייא דער יהוה אונ׳ אב אונזרז הערן
ישוע המשיח · וועלכר אונז מברך געוועזן

איט אליר ברכה רוחניה אין היאליטן דינגן
אים משיח : ד גלייכוויא ער אונז ער
וועלט האט אין דעאזעלבן קודם יסוד העולם·
כדי דש וויר זיין הייליג אונ׳ אונדאריליך לפניו
אין דער אהבה : ה דא ער אונז פאר
הער פערארדנט האט צור קינדשאפט בייא
זיך זעלבשט · דורך ישוע המשיח · נאך דעם
רצון זיינז ווילנז : ו צום לוב דער כבוד
זיינר גנאד · אין וועלכר ער אונז גנעדיג
גוועזן אין דעם גליבטן : ז אין וועלכם
זיר האבן דיא גאולה דורך זיין דם · דיא
פליחה דער עבירות · נאך דעם רייכטום
זיינר גנאד : ח אין וועלכר ער איבר
פליסנד גוועזן געגן אונז אין אלר חכמה
אונ׳ בינה : ט דא ער אונז מודיע גוועזן
דאז סוד זיינז ווילנז נאך זיינם רצון · וועלכן
ער זיך פאר געזעצט האט אין אים : יוד
דש זאלכר פאלבראכט ווארדר · בזמן מלא ·
כדי דש אין דעם משיח גזאליט ווארדי
לאחד כל אשר בשמים ועל הארץ : יא
אין אים · אין וועלכם וויר אויך איין לוז
(גורל) מקבלים גוועזן · דיא וויר פאר
הער בשטיאט זינד נאך דעם פארזאז דעז
יעניגן ·

יעניגן · וועלכר אלט פועל איזט · נאך דעם
עצה זיינט ווילנז: יב כדי וויר · דיא וויר
לו פֿאר אונזר תקוה אויף דען משיח גזעלט
האבן · זיין לום לוב זיינר כבוד : יג אין
וועלכֿם אויך איר זייד · דיא איר שומעים
גוועזן דאז דבר האמת · דיא בשורה טובה פֿון
אוירעם הייל · אין וועלכֿם איר אויך · דא איר
מאמינים וואורדן זייד · גחתמט זייד מיט
דעם פֿרהייטענן רוח הקודש : יד וועלכֿר
איזט דאז פֿפֿאנד אונזערט ערבטיילט ·
אויף דיא (פֿוליגיא) ערלויזונג דער ער
וואורבינין (בני אדם ·) לום לוב זיינר כבוד:
טו לפי זה אויך איך · דא איך גהוירט
האב · פֿון דעם גלויבן · דער ביים אייך
איזט אן דען הערן ישוע · אונד פֿון דער
אהבה געגן אלי הייליגי : טז הויריא
איך ניכֿט אויף דאנק לו זאגן מפניכם · דא
איך איירר מעלדונג טו״א אין איינן תפילות:
יז כדי דער גאט אונזרז הערן ישוע המשיח·
דער אב הכבוד · איך געבי דען רוח חכמה
אונד דער אופֿענבארונג אין זיינר ערקענטניש:
יח ערלייכֿטיטי אויגן אויירז שכל ·
כדי איר יודע זייד · וועלכֿז דיא תקוה

אויער גבראפֿן זייאי אונד וועלכֿן זייא דער עושר
דער כבוד זיינז ערבז בייא דען היילייגן : יט
אונד וועלכֿן זייא דיא גדולה יותרה זיינר כוח
אן אונז · דיא וויר מאמינים זין · נאך
דער פעולה דער גבורה זיינר יכולת : כ
וועלכֿי ער איזט פועל געוועזן אין דעם משיח ·
דא ער אין איזט מחיה געוועזן אויז דען מתים ·
אונד איזט אין מישיב געוועזן צו זיינר רעכֿטן
הנד אין דען הימלישן מקומות : כא מעל
כל ממשלה ורשיון וחזקה וממלכה · וכל
שם · דער נקרע איזט · ניכֿט נור אין עולם
הזה · זונדרן אויך אין דעם (עולם) הבא :
כב אונד איזט אלס כובש געוועזן אונטר
זייני פֿיסֿא · אונד האט אין צום ראש
געגעבן אויבר אלז דער קהילה : כג
וועלכֿי איזט זיין גוף · דיא פֿוליא דעסן ·
וועלכֿר ערפֿילט אלז אין אלן :

דאז אנדרי קאפיטל ב

א אונד אונז · דיא וויר טודט וואָרן אין
עבירות אונד חטאים : ב אין וועלכֿן
איר

מיר איהיאמאלז גוואנדעלט האבט· נאך דעם
סדר עולם הזה· נאך דעם שר דער ממשלה
אין דער לופֿט· (נאך) דעם רוח· וועלכֿר
פועל איזט אין דען קינדרן דעז אונגלויבנס:
ג אונטר וועלכֿן אויך וויר אלזא איהיאמאלז
גוואנדלט האבן אין דען תאוות אונזרז פֿליישז·
דא וויר טאטן דען ווילן דעז פֿליישיס אונד
דער מחשבות· אונד וואַרן מטבע בני חרון·
זוי אז דיא איבריגן: ד (איזט) אבר
גאט· דער רייך איזט אין רחמים· נאך
זיינר אהבה גדלה· וואוויט ער אונז גליבט
האט: ה אונד אונז (זאגיא איך·)
דיא וויר טורט וואַרן אין עבירות מחיה
גוועזן מיט דעם משיח· דורך חסד זייד
איר וואַרדן נושעים: ו אונד האט אונז
גלייך אויך ערוועקט· אונד איזט מישיב
גוועזן אין דען היאליטן מקומות· אין
דעם משיח ישוע: ז כדי ער לייגטי
אין דען דורות העתידות דען עושר יותר
חנו אין דעם חסד געגן אונז· אין דעם
משיח ישוע: ח דען דורך חסד זייד
איר וואַרדן נושעים· דורך דיא אמונה·
אונד דאז איזט ניכֿט אויז אייך· עס

איזט דיא מתנת גאטז : ט ניכט אויז
דען מעשים · כדי זיך ניכט איין יעמנט רוימא :
יוד דען וויר זינד זיין מעשה · גשאפֿן אין
דעם משיח ישוע צו מעשים הטובים ·
וועלכי גאט פֿורברייטיט האט · כדי וויר
אין דענזעלביגן וואנדלן : יא לפי זה
זייד אייך מזכיר · דאש איר איהיאמלש
אלז גוים אם בשר · גנאנט דיא ערלה
פֿון דער מילה · וועלכי מיט דער האנד
גמאכט איזט אם בשר : יב דאש איר
דער זעלביגן צייט און משיח ענטפֿרעמדיט
פֿון דער בורגרשאפֿט ישראל · אונד פֿרעמד
פֿון דען פֿרבונדן דער הבטחה · קייני
תקוה האטט · אונד און גאט אין דעם עולם
ווארט : יג נון אבר זייד איר דיא איר
איהיאמלש פֿערני גוועזן זייד · אין דעם
משיח ישוע נאהי ווארדן · בדם המשיח :
יד דען ער איזט אונזר שלום · דער אויז
ביידן איינז גמאכט · אונד דיא דאצווישן
גזעצטי וואנד אבגיברוכן האט : טו דא
ער דיא פֿיינדשאפֿט · דיא תורת המצוות
בחקים · מבטל גוועזן · כדי ער אין אים
זעלביר שאפֿיטי אויז דען ביידן איינן
נייאין

נייאן אענשן · דא ער שלום אאכטי :
טז אונד אין איינם גוףביידי מכפר זייא
גאט דורך דאז קרייץ · דא ער טוידטיטי
דיא פיינדשאפט אין אים זעלבר : יז
אונד קאם · אונד ואר מבשר דען שלום
אייך · דען רחוקים · אונד דען קרובים :
יח דיוויל וויר ביידי דורך אין האבן אין
איינם רוח דען צוגאנג צו דעם אב : יט
מכל שכן זייד איר ניכט אער אנקויאלינגי
אונד פרעאדלינגי נייארט איטבוירגיר דער
הייליגן · אונד בני בית גאטט : כ
ערבויט אויף דען יסוד דער משולחים אונד
נביאים · · דא ישוע המשיח זעלבשט דער
ראש פנה איזט : כא אין וועלכם דאז
גאנצי געביידי צוזאאן גפויגט וועכזיט צו איינם
היכל קדוש אים הערן : כב אין וועלכם
אויך איר איט גבויט זייד צום משכן גאטט
אים רוח :

דאז דריטי קאפיטל ג

א לפי זה איך פוילוז · איין גבונדנר
(משום) המשיח ישוע · פויר אייך גויים :

ב ווען

ב ווען איר גהוירט האבט דיא איטיילונג
דעז חסד יהוה· וועלכי מיר געגעבן איזט
אן אייך : ג ווייל ער מיר על—דורך
חזיון מודיע געוועזן דאז סוד · כמו איך
לעלה געשריבן האבי בקיצור : ד דארמן·
ווען איר עז לאזט · מערקן קינט איינה
הבנה אין דעם סוד המשיח: ה וועלכז
אין דען אנדרן דורות ניכט איזט ידוע
געמאכט װארדן דען מענשן · כמו עז נון
מגולה װארדן זיינן משולחים קדשים אונד
נביאים דורך דען רוח: ו דאש דיא גויים
זיין מיט יורשים· אונד מיט איינגלייבט·
אונד חלק האבן אן זיינר הבטחה אין דעם
משיח· דורך דיא בשורה טובה : ז
וועלכר משרת איך װארדן בין· לפי מתנת
חסד האלהים נתונה לי דורך דיא פעולת
כוחו : ח מיר· דעם גרינגסטן אונטר
אלן קדושים איזט געגעבן דיזר חסד· דאש
איך מבשר זיין זול דען אונאויזפורשליכן
אוצר המשיח : ט אונד דאש איך מבין
זיין זול אלי· וועלכז דאז זייא דיא גמיינשאפט
דעז סוד· וועלכר אן עולמי עד נסתר געוועזן
אין גאט· דער אלז בורא געוועזן דורך
ישוע

ישוע המשיח : יוד כדי עתה ידוע ווערטי
דען פֿירשטנטוימרן אונד הערשאפֿטן
בשמיים · דורך דיא קהלה · דיא
מאנכֿירלייא ווייזהייט גאטז : יא נאך
דעם פֿורזאץ דער עולמים · וועלכֿן ער
גמאכֿט האט אין דעם משיח ישוע · אונזרם
הערן : יב אין וועלכֿם וויר האבן דיא
פרהסיא אונד צוגאנג בבטחון · דורך דיא
אמונה אן אין : יג וועזוועגן איך ביטי ·
דאס איר ניכֿט מודי ווערדט אין מיינן
צרות · (וועלכֿי איך ליידי) פֿור אייך ·
וועלכֿז אייך איין כבוד איזט : יד לפי
זה · (זאגי איך ·) בויגי איך מייני קניא
פֿור דעם אב אונזרז הערן ישוע המשיח :
טו פֿון וועלכֿם אלי פֿאטרשאפֿט בשמיים
ובארץ גנענט וירד : טז כדי ער אייך
געבי · על פי אושר כבודו · אין כוח שטארק
צו ווערדן אם אינווענדיגן מענשן · ברוחו :
יז כדי המשיח וואוני אין אייערן לבבות ·
דורך דיא אמונה : יח (אונד דאס
איר) אין דער אהבה איינגיוואורצלט אונד
גיגרינדט (זייד ·) כדי איר האבט דאז
יכולת · יודע צו זיין מיט אלן קדושים · וואז

דא

דא זייא דיא ברייטי אונד דיא לענגי אונד
דיא טיפֿי אונד דיא הויהי : יט אונד
צו ערקענן דיא אהבה דעז משיח · וועלכֿי
איבערשטייגט אלי ידיעה · כדי איר
ערפֿילט ווערדט צו אלר פֿולי גאטז : כ
דעמיעניגן אבר · וועלכֿר קאן טון מער אלז
איבערפֿליסיג אליז · וואז וויר ביטן אודר
מבין זיין · לפי כוח הפועל בנו : כא זייא
דער כבוד אין דער קהלה · אין דעם משיח
ישוע · לכל דורות עולמי עד · אמן :

דאז פירטי קאפיטל ד

מכל שכן בין איך · איין חבוש וועגן
דעז הערן · אייך מזהיר · דאס איר הולך
זייד ראוי אוירם ברוף · דארין איר ברופֿן
זייד : ב מיט אלר שפלות אונד ענוה ·
מיט ארך אפים · ערטראגנדי איש רעהו
באהבה : ג אייך מתעסק זיינד · שומר
צו זיין דאז ייחוד דעז רוח אין דעם קשר
דעז שלום : ד (כדי איר זייד איין
גוף אונד איין רוח · גלייכוויא איר אויך
ברופֿן

ברופֿן זייד אין איינרלייא תקווה אייערז ברופֿז:
ה (עז איזט) איין הערר· איינה אמונה·
איינה טבילה: ו איין אלוה אונד אב (אונזר
אלר· וועלכר איזט איבר אלי· דורך אלי·
אונד אין אייך אלן: ז אבר איינם
איגליכן אונטר אייך איזט געגבן דער חן·
נאך דעם מאזה דער מתנה דעז משיח:
ח לפי זה זאגט ער· ער איזט אויף
גפֿארן אין דיא הויה· אונד האט גפֿאנגן
וועגגיפֿירט דיא גפֿאנגנשאפֿט· אונד
האט געגבן מתנות דען מענשן: ט דאז
אבר· דאז ער הינאויף גפֿארן איזט· וואז
איזט דאז אנדרז· אלז דאז ער אויך פֿור
העד הרנידר גפֿארן איזט אין דיא אונטרשטי
אירטר דער ערדן: יוד דער אבר·
וועלכר הערנידר גפֿארן· איזט עבן דער·
וועלכר הינויף גפֿארן איזט איבר אלי הימלז·
כדי ער אלז ערפֿילי: יא אונד ער האט
גזעצט אייניגי צו שולחים· אייניגי צו
נביאים· אייניגי צו מבשרים· אייניגי
צו רועים אונד מלמדים: יב לתכלית
הקדושים· צום ווערק דעז דינשטז· צור
ערבוינג דעז לייבז דעז משיח: יג ביז
וויר

וויר אלי גלאנגן צום ייחוד דער אמונה אונד
דער ידיעה דעז בן אלהים · צום (מעמד)
איינז איש גמור · צום מאזה דער קומה
גמורה דעז משיח ׃ יד כדי וויר ניכט
מער זיין קינדר · וועלכי זיך וויא וועלן הערום
טרייבן לאסן · דורך אידין ווינד דער לערה ·
בתחבולת בני אדם · בערמה נאך דער
הינטרגיאונג דער תעות ׃ טו נייארט
(כדי וויר זיין) ישרים באהבה · אונד
וואכזין אין אלן שטויקן אין איס · דעם
משיח · וועלכר איזט דער ראש ׃ טז
אויז וועלכם דער גאנצי לייב צוזאמנגפויגט
אונד קשור איזט · דורך אלי גלענקי דער
האנדרייכונג · אונד לפי פעולה איינז
איגליכן טיילז זיין וואכזטום פועל איזט ·
צו זיינר ערבויאונג באהבה ׃ יז משום זה
זאגי איך · אונד בין עז מעיד אין דעם
הערן · דאש איר ניכט מער הולך זייד ·
כמו דיא איבריגי גויים הולך זינד · אין
דעם הבל אירז זינז ׃ יח וועלכי זינד
פרפינסטרט אם פרשטאנד · ענטפרעמדט
פון דעם לעבן גאטז · וועגן דער אונוויסנהייט ·
וועלכי אין אינן איזט · וועגן דער
פרהערטונג

פֿרהערטונג אירר הערצן : יט וועלכי
זיך אלזו גאמכט האבן פֿון טאערצליכן גפֿילן
(אירר חטאים׳) אונד האבן זיך זעלבסט
איברגעבן דער אונצוכט׳ פועל צו זיין
אלי טומאה׳ אין דער בגירדי איאר מער
(תענוגים) צו האבן : כ נייארט איר
האבט (דאז לימוד פֿון משיח ניכט אלזוא
געלערנט : כא ווען איר אנדרז אין
געהוירט האבט׳ אונד אין אים געלערט זייד׳
כמו אין ישוע איזט אמת : כב כדי
איר אבלעגט׳ נאך אויירן פֿוריגן וואנדל׳
דען אלטן אענשן׳ וועלכר פֿרדורבן איזט
אין דען בגירדן דעז בטרוגז : כג אבר
אויך ערנויירן לאסט: אם רוח אויירז זינז :
כד אונ׳ אויך מתלבש זייד איט דעם נויין
אענשן׳ וועלכר נאך גאט גשאפֿן איזט אין
וואהרר גרעכֿטיגקייט אונד הייליגקייט :
כה משום זה לעגט אב דען שקר׳ אונד
רעדט דען אמת׳ איין איגליכר איט זיינם
נעכֿסטן׳ וייל וויר אונטר איינאנדר גלידר
זיין : כו צירנט אונד טוט ניכט חטאים׳
דיא זוני געהי ניכט אונטר איבר אויירם
צורן : כז געבט אויך ניכט פלאץ דעם
שטן :

שטן : כח ווער גגנבט האט· דער
גנבי ניכֿט מער· נייארט ארבייטי פֿילמער·
אונד זייא פועל מיט זיינן הענדן· כדי ער
האבי מיטצוטיילן דען דורפֿטיגן : כט
קיין פֿויל ווארט זייא יוצא אויז אייערם אונד·
נייארט ווען איין גוטש (ווארט) איזט·
(דאז דינט) צור נויטיגן ארבוינגי· (דאז
זעלבי רעדט) כדי עז ברינגי איינה גנאדי
דענן· וועלכֿי (עז) הוירן : ל אונד
בטרויבט ניכֿט דען רוח הקודש גאטז· אין
וועלכֿם איר פֿרזיגלט זייד צום יום הגאולה :
לא אלי ביטרקייט· אונד רגזנות· אונד
חרון· אונד גשרייא· אונד לעשטרונג זייא
וועגגנומן פֿון אייך· מיט אלר בוזהייט :
לב נייערט ווערדט געגן איינאנדר גוטיג·
רחום· מוחל איינאנדר· כמו אויך גאט
אים משיח אונז מוחל גוועזן :

דאז פֿינפֿטי קאפיטל ה

לפי זה ווערדט נאכֿפֿולגר גאטז· אלז גליבטי
קינדר : ב אונד זייד הולך אין דער
אהבה·

אהבה׃ כמו אויך המשיח אונז גליבט׃
אונד מוסר נפשו גוועזן פֿיר אונז צום קרבן
אונד שחטאופֿפֿר (לפני) יהוה׃ לריח
ניחוח: ג אבר דאז זנות׃ אונד אלי טומאה׃
אודר תאות ממון׃ זאל ניכט איינמאל גנענט
ווערדן אונטר אייך׃ כמו עז גזיאמט דען
הייליגן: ד אונד טענדליכי רעדי׃ אונד
דברי שטות׃ אונד טערלהאפֿטיגקייט׃
וועלכי זיך ניכט גיזימן׃ (ווערדי ניכט
גנענט׃) נייערט פֿילמער דאנקזאגונג:
ה דען דאז זייא אייך ידוע׃ דאז קיין
זונה׃ אודר בעל טומאה׃ אודר דער
תאוה האט צום ממון׃ וועלכר איזט איין
עובד עבודה זרה׃ האבי איין חלק ירושה
במלכות המשיח אונד גאטז: ו ניאמנד
זייא אייך מתעה בדברי הבל׃ דען וועגן
זולכר דינגי קומט דער חרון גאטז איבר
דיא קינדר דעז אונגלויבנז: ז משום זה
ווערדט ניכט איהרי איטגנוסן: ח דען
איהר ווארט איהיאמאלז חושך׃ נון אבר זייד
איהר איין ליכט אין דעם הערן׃ זייד
הולך׃ וויא דיא קינדר דעז ליכטז: ט
דען דיא פֿרוכט דעז רוח (איזט) אין אלם
חסד

חסד אונד גרעכטיגקייט אונד אמת : יוד
אונד זייר מבחין · וואז דא זייא
וואלגיפעליג דעם הערן : יא אונד האבט
קיינן חברותה מין דען אונפרוכטבארן
מעשים דער פינסטרניז (חושך ·) נייארט
זייד זיא פילמער מכיח : יב דען וואס
פון איהנן געיהט בסדר · איזט שענדליך
אויך נור צו זאגן : יג אבר אלז · וואס
אן מכיח איזט · דאז ווירד פום ליכט אופן
בארט · דען אלז · וואז אופנבארט ווירד ·
איזט ליכט : יד לפי זה שפריכט ער · וואכי
אויף · דער דוא שלעפסט · אונד שטיה
אויף פון דען טוטן (קום מבין המתים ·)
אונד עז ווירד דיר המשיח ערשיינן · אלז איין
גלאנץ : טו מכל שכן זעהט צו · וויא
איהר אויגט מדקדק זיין אויירן וואנדל ·
ניכט אלז דיא אונוויזן · נייערט אלז דיא
וויזן (חכמים :) טז אונד ערקויפט
דיא צייט · דען דיא טאגי זינד בוזי : יז
לפי זה זייד ניכט אונפערשטענדיג · נייערט
פערשטענדיג · (מבחין צו זיין ·) וואז דא
זייא דאז רצון אדוני : יח ווערדט ניכט
שיכורים מיט יין · וואורין שוועלגרייא
איזט ·

איזט · נייערט ווערדט פון פום רוח
(הקודש :) יט אונד רעדט אונטר
אייננדר אין תהלים אונד לובגזענגן · אונד
גייסטליכן לידרן · זינגדי אונד שפילדי אין
אייערן לב דעם הערן : כ אונד דאנקט
בכל עת פיר אלז גאט אונד דעם פאטר ·
בשם אונזרז הערן ישוע המשיח : כא
אונד זייד אויך אונטר אייננדר אונטרטאן
ביראת אדוני : כב איר ווייבר זייד
אונטרטאן אייערן אייגינן מענרן · אלז דעם
הערן : כג דען דער מאן איזט דער
ראש דער אישה · כמו אויך דער משיח איזט
דער ראש דער קהלה · אונד ער עצמו
איזט דער מושיע דעז גוף (דער קהלה :)
כד אבר כמו דיא קהלה אונטרטאן איזט
דעם משיח · אלזוא זיין אויך דיא ווייבר
אונטרטאן אירן אייגינן מענרן אין אלן דינגן :
כה איר מענר זייד אוהב אייערי ווייבר ·
כמו אויך דער משיח איזט אוהב געוועזן דיא
קהלה · אונד איזט זיך מוסר (למות) געוועזן
פיר זיא : כו כדי ער זיא מקדש ווערי
אונד ריינינגטי דורך דאז וואסרבאד (במרחץ
המיים) אים ווארט : כז כדי ער זיא
דאר

דאר שטעלטי לעצמו בכבוד · אלז אייני קהלה ·
וועלכי ניכט האבי איין פלעקן · אודר רונלז ·
אודר עטוואז דערגלייכן · נייארט דאט זיא
זייא הייליג אונד אונטאדלהאפטיג : כח
אלזוא זינד אויך דיא מענר מחויב צו ליבן
אירי וייבר · אלז אירי לייבר · ווער דא
אוהב איזט זייני אישה · דער איזט זיך
זעלבסט אוהב : כט ניאמנד איזט
אימאלז שונא געוועזן בשרו · נייארט ער
נערט אונד פפלעגט עז · כמו אויך דער
הער (נערט אונד פפלעגט) דיא קהלה :
ל ווייל וויר זיין גלידר זיינז גוף · פון
זיינם בשר · אונד פון זיינן גביינן : לא
משום זה ווירד דער בן אדם פרלאסן זיינן
פאטר אונד זייני אוטר · אונד ווירד זיך
מדבק זיין אן זייני אישה · אונד דיא
ביידי ווערדן זיין איין בשר : לב דיזר
סוד איזט גרוט · איך בין אבר מרמז אויף
דען משיח · אונד אויף דיא קהלה : לג
דוך אויך איין איגליכר אונטר אייך זייא
אוהב זייני אישה כנפשו · נייארט דיא
אישה (איזט מחויב) דאט זיא האבי מורא
פור דעם מאן :

דאז זעקשטי קאפיטל ו

איר קינדר זייד גהורזאם אייערן עלטרן
אין דעם הערן · דען דאז איזט גרעכֿט :
ב זייא מכבד דיין פֿאטר אונד דיא מוטר ·
וועלכֿז איזט דיא ערשטי מצוה · (דיא
קושר איזט) מיט איינר הבטחה : ג
כדי דאז זייעסט מצליח · אונד פֿרלענגרסט
דייני טאגי אויף דעם ערדבודן : ד אונד
איר פֿעטר רייצט ניכֿט צום רגזנות אייערי
קינדר · נייארט ציהעט זיא אויף אין דער
אונטרווייזונג אונד פֿראמאנונג דעז הערן :
ה איר קנעכֿטי גהורכֿט אייערן הערן בשר
ודם · במורא ובחרדה · אין איינפֿעלטיגקייט
אייערז לב · אלז דעם משיח : ו ניכֿט
נאך דעם דינסט דער אויגן : אלז דיא דא
וואולן געפֿעליג זיין דען בני אדם · זונדרן אלז
דיא קנעכֿטי דעז משיח · דיא דא טון דען
רצון גאטז פֿון הערצן · (בכל נפשכם :)
ז אונד דינט מיט וואולגפֿאלן דעם הערן ·
אונד ניכֿט דען בני אדם : ח אונד עז
זייא אויך ידוע · דאט אין איגליכֿר פֿיר
דאז גוטי · וועלכֿז ער טוט · שכר מקבל

זיין ווירד פום הערן · ער זייא איין קנעכט
(עבד) אודר איין פרייאר : ט אונד
איר הערן טוט עבן דאז גגען זיא · (דיא
קנעכטי ·) אונד אונטרלאסט דיא דרואונג ·
אונד וויסט · דאס אויך אויירר עצמכם
הער זייא בשמים · אונד ער איזט ניכט
נושא פנים : יוד איך אויבריגן אחי ·
ווערדט שטארק אין דעם הערן · אונד
אין דער מאכט זיינר קראפט (בגבורת
כוחו :) יא זייד אויך מתלבשים אין
דעם הארניש גאטז · כדי איר קוינט עומד
זיין ווידר דיא ליסטיגי הינטרגעהונגן דעז
שטן : יב דען וויר האבן ניכט צו ריגגן
מיט בשר ודם · נייארט מיט דען שררות ·
מיט דען גוואלטן (שולטנות) מיט דען
וועלטבהערשרן דעז חושך עולם הזה ·
מיט דען רוחות רעות תחת השמיים : יג
לפי זה זייד מקבל דען הארניש גאטז · כדי
איר קוינט ווידרשטעין ביום הרע · אונד
עומד זיין · נאכדעם איר אלז דארנידר
געמאכט האבט : יד משום זה שטעט ·
אומגירטיט אן אויירן לענדן מיט ווארהייט ·
אונד אנגיטאן מיט דעם ברוסטהארניש דער
גרעכטיגקייט

גרעכֿטיגקייט : טו אונד אונטן אן דען
פֿויסן אנגילוגן מיט דער בריטווילִיגקייט
דער בשרה טובה דעז שלום : טז קודם
כל זייד מקבל דען טילד דער אמונה ·
מיט וועלכם איר קוינט אויזלויטן אלי פֿייריגי
פפֿיילי דעז בוזן : יז אונד זייד מקבל
דען העלם דער ישועה · אונד דאז שווערט
דעז רוח · וועלכֿז איזט דער דבר אלהים : יח
אונד בעטיט מיט אלם גבעט אונד פֿלעהן ·
בכל עת · ברוח · אונד דאזו וואכֿיט מיט
אלם אנהאלטן אונד פֿלעהן פֿיר אלי הייליגן :
יט אונד פֿיר איך · כדי איר גיגעבן
ווערדי דער דבר (אדני) אין דעם פתחון
פי בפרהסיא · מודיע צו זיין דען סוד דער
בשרה טובה : כ וואו פֿון איך איין
משולח בין · אין דען קעטן · כדי איך
רעדי בפרהסיא · כמו איך · מחויב בין
צו רעדן : כא ניימרט כדי איר אויך
וויסן אויגיט דאז · וואז איך בטריפֿט ·
(אונד) וואז איך טוא · זוא ווירד אויך
דאז אליז מודיע זיין טיחיקוז · דער גיליבטי
ברודר · אונד משרת נאמן אין דעם הערן :
כב וועלכֿן איך גזאנדט האבי צו אויך עבן

ראזו· כדי איר ווישן מויגט דאז· וואז
אונז אנבטריפֿט· אונד (כדי) ער מנחם
זיא אויירי הערצן : כג דער שלום
(זייא) על האחים· אונד דיא אהבה מיט
דער אמונה (ווערדי איין גיגעבן) פֿון
גאט דעם פֿאטר אונד דעם הערן ישוע
המשיח : כד דיא גנאדי זייא מיט
אלן· וועלכי אוהב זיין אונזרן הערן
ישוע המשיח· אין דער
אונפֿרדורבנהייט :
אמן :

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn862223563/phys_0029
DFG

Ex
Bibliotheca
Academiae
Rostochiensis

Universitäts
Bibliothek
Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn862223563/phys_0030
DFG

8217 6

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn862223563/phys_0031
DFG

F

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn862223563/phys_0032
DFG

זיין ווירד [illegible] ר זיא איין קנעכט
(עבד) [illegible] אר : ט אונד
איר העט [illegible] געגן זיא · (דיא
קנעכטי׳ [illegible] מטט דיא דרוונג·
אונד וומ [illegible] ד אויירר עצמכם
הער זיימ [illegible] ונד ער איזט ניכט
נושא פני [illegible] ים איבריגן אחי·
ווערדט [illegible] צם הערן · אונד
אין דער [illegible] קראמפט (בגבורת
כוחו : [illegible] ייך מתלבשים אין
דעם המ [illegible] די איר קוינט עומד
זיין ווירד [illegible] הינטרגעהונגן דעז
שטן : [illegible] המבן ניכט צו ריינגן
איט בשר [illegible] ט מיט דען שררות·
מיט דע [illegible] לשנות) מיט דען
וועלטבה [illegible] שך עולם הזה·
מיט דען [illegible] הת השמיים : יג
לפי זה זי [illegible] ארניט גאטז· כדי
איר קוינ [illegible] ביום הרע · אונד
עומד זי [illegible] איר אלז דארנידר
גאמכט [illegible] משום זה שטעט·
אומגירט [illegible] גרן מיט ווארהייט·
אונד אנג [illegible] רוסטהארניט דער
גרעכטיגקייט